

Añwà'ànè Paul a mbo TITUS

NJT'INNU ANWÀ'ANÒ YÙ

A añwà'ànè yû aa a le ñjwà'ànè Paul a mbo Titus, mûngwà' à yii mè à le sì kwetè nii nî ifà'a nswonjè ntoo yî ñsigìnè wâ. Titus à le mbè ñù baGrikia mè Pual à le ñghirè a bii Kristo, a lögè yi tsö mu yî (1.4) bo yu tigè ñkarè mfa'a (Gal. 2.3). Paul à le mà'atè Titus a kînkì Crete mè tâ à ka nlentè ñghotè jii mè i le ntswe ghu aà.

Înnù jî ghà'atè i le tswe a nî ñghotè jii i le ntswe a Crete aa mè Paul à le nlòò mè tâ Titus à għir. A le tswe nî ñtsò'òtè bħitsyàsè, ñtanjtè înnu ñghotè, ñkii ntsisè nî bco bî Krito għu. Annu ajirè bo bî ībuurè înnu jî ghà'atè i le ntswe a Crete. Paul a tigè nañsè swoej mè tâ à lentè tsi'i bè bii mè akorè nizî yaa a ku'unə aa nlèò ni bħitsyàsè bî ñghotè. Nzi a ajàn mè yu tswa bê bitsim, bili i bo bî bôñkhé. Yu tsö figè (2.7), à le ntswe nî ñka mbe nî à yii akorè nitθø, ñdi i nî ànnu Nwî tsi'i sigìnè, ñwa'asə nî ñgħajndi'innu mbwe'esə bo bî ñgħaqnejtħitu, bè bii mè bi swuġġnè nî înnu jii i yatè bê aà.

Ka mè bè le sì bù'ù nî înnu a Crete aa, a wa'atè ni a mbo Titus mè ħbōñ Nwî nî ñko mħlinè yî leż-żgħirè a yweensè waa bii bi leż-żgħiex mbè tsö bè ma bû aa, ñtsya a njim Yesu Kristo ñsi'i waa nî Azwî yî Läà yii mè à le swi'i a nu bo aà (3.3-8). Ma müu ajàn tâ Titus aa ñgaansè mitħi mi a

swoŋ ñtoo yǐ ñsigìnè ya nloŋ mə ïbòŋ Nwĩ i zi aa a nyweensə bè bìtsimè (2.11).

Bì yatê ànjwà'ànè yû aa laà:

1. Nji"innu aŋwà'ànè yuà 1.1-4
2. Bìtsyàsè a ñghotê 1.5-16
3. Ajàŋ yǐi mə a ku'unə mə bè ka ntswe tső ñgwè'ë a ñghotə aà 2.1-15
4. Ádi'itè bo bì àwà'asè 3.1-11
5. Ínnu jii mə Paul à le nswoŋə a nlwĩ'isə aà 3.12-15

¹ Aŋgwà'ànè yuà a lo aa a mbo Paul yǐi mə à ni ñgàŋjafà'a Nwĩ, ñki mbə ñgàŋtoò Yesu Kristo aà. Yesu à le ntoo gha mə tâ mè ghée ñka ñkwetə bê bii mə Nwĩ à tsò'ɔ nî bi aa, mə tâ bo bii yi tâ àbiintiì yaa a ka ñkwe, ñki ñka ñghirə ni mə tâ bo zi annu ñikoŋ yǐi mə a tswe a mûm ànnu Nwĩ aà.

² Mìngàŋ mì annu ñikoŋ mà mû mì tswe aa nî ñtswéntiì yǐi mə i tswe ñikoŋ yǐ yǐi mə bì'inè bə aà. Nwïngòŋ yǐi mə kaa à si abâŋnənnu tswees aa, à leè ñka'a ntswéntiì ma yû a mbo bì'inè ñbcoŋ tâ ñbi lɔgînə.

³ Nòò à leè ñku'u aa, a ghîrè ñtoo mà yû i fe'ë nî ñsi nlaa. A le mfa ntoo mà yû a mbo mè, ñswoŋ mə mè tigè ñlaansə, yu wa yǐi Nwïngòŋ ñgàŋywèènsə yǐ'inè aà.

⁴ Mə ñwà'ànè aŋwà'ànè yuà aa a mbo Titus yǐi mə à ni mû ghà yǐ ànnu ñikoŋ a mûm àbiintiì yǐi mə bì'iyu tswe nì yù aà.

Tâ Nwïngòŋ Tà bo bì Kristo Yesu ñgàŋywèensə yǐ'inè ghîrə ñbcoŋ a nu wò ñki niŋ ñbcoŋə a nu wò.

Afa'à yìi mə Titus à le mfà'à a Crete aà

5 Mè le mmà'atə gho a ala'a Crete aa mə tâ ò maŋsə ntajtə ibùgə innù jii mə i le mburə aa ïki ntso'ɔ bñiñ bi ndânwí ni mìkurə mìtsim. Wa'atə innù jii mə mè le nswonj mə tâ ò ghirə aà.

6 A ku'unə mə tâ ñdihndânwí à bə ñû yìi mə kaa à sì nî àlò'ò tswé; à tswe nì ñtswe nì màŋgyè tsi'i yìi mìfùùrè tâ bɔò bi ki mbə bê bii mə bi niŋ mìntiñ myaa a nu Kristo, ñtsuu ki tsə'e kè ki tiñ nî ãtû.

7 Nloŋ mə ñfà'a Nwí i tswe aa a mbo ñdiñ ñdânwí aa, a bɔŋ mə bonj à laa ñtswe tî àlò'ò. Tâ ñdiñ ñdânwí à tsuu nu ki ñee, ñtsuu ntɔŋ i ki wàŋsə lwiſə, ñtsuu milù'ù ki no baanə, ñtsuu fikòrè i ki to, ñtsuu ñkabə si'i i ki furə.

8 Ndih ñdânwí à tswe nì ñka ñkwərə bigiñ a nda yu, i kii kòŋjè nî ànnù yìi mə a ku'unə. A kòŋjè nñnnù jí siginə, i yə nì mə àkòrè nì zì yi a ku'unə. Tâ ìnnù ji i laa a nsi mi'i Nwí, ñki ñka nsa'a nî ñbiñ nû yìi.

9 A tswe nì nàŋsə ntswâ ñtoo yìi ñsigìnè ya mə i kù'ùnə mbii aa, ñtswa tâ i tinsè, mbə tsi'i wa ajàn mə bi le ndiñ ghu mbo aà. Ma mùu ajàn bonj à ka zì ndi'i ànnù Nwí yìi mə a bonj a mbo bè ta kii ki kweentə nì a mbo bè bii mə bi lìgítè aa, i wa'asè nî waa ghu.

10 Bè bì ghà'atə bì naŋsə tswe ghu, i bu ki swoŋ aa bə baYuda bii bi bii kr̄isto ntii ni mə bì ka ñjetə bê aa, bii mə bi Ligə tsi'i ligə mə mbə bi wa'à tsisə aa, mìbwe'esə nî bè bì mo'ɔ, ñghaa nì mìghàà mi dàŋjè dàŋjè.

11 A ku'unə mə tâ bì tsu'unə waa, nloŋ mə bo

ninjə nî àbùùrè a mûm ñgwè'è jî ghà'atè, ndi'i nî ìnnù jii mə kaa bo sì nî ñka ndi'i tswê, ñghirè mà mûu ajàŋ ñloŋ aa mə bi furiṭe ñkabə nyònjè.

¹² Nù àla'a wàà yî mò'ɔ yii mə à ni ñgàñtoò nwî waa, à le nswoñe mə, "BaCreta bîtsim à nî ñgâñswoñebanñennù, mbə nnaà mîtsə'ə jii mîntiì myaa mi fii aa, bo jî tsi'i jî kaa wa'à fà'à."

¹³ Ma yuù ànnù mə à swoŋ ñloŋ ñgaà yàà aa, à ni tsi'i ànnù nîkonjè. A nî ñji'i annù yii mə ò tswe nî ñwenè waa tsi'i mbê ànnù tâ bo tswe nî àbùintiì yii mə a ku'unè aà;

¹⁴ tâ wa'à ka nniñjə mîntiì myaa nî ñjyalà'à jii mə baYuda sa'a aa, kè ni ndi'i bi bê bii mə bi tuu nî ànnù nîñkonjè aà.

¹⁵ Ìnnü tsim i laa ñkù'ùnè a mbo bè bii mə ìnnü jyaa i kî nlaà; lâ a mbo bè bii mə ìnnü jyaa i sì laa, kaa bo wa'à ñtiì waa a nu Kristo kî nnij aa, kaa ànnù yî tsu a sì a mbo bo laà ñloŋ mə ibi tà mə ñgi'i nî mîntiì myaa bo mîmòòntə jyaa.

¹⁶ Bo swoñe ni mə bo zi Nwî, la mìghirìnè mi ìnnû myaa mi bâññè ñtuu ni mə kaa bô sì Nwî zî. Bo fumsə nî àzwî bê, ñtiì nî àtu a mbo Nwî, kaa wa'à kù'ùnè mə mbə bo ghirè ànnù yî sigìnè yî tsu.

2

Annù Nwî yi annù nîkonjè

¹ Lâ a ñghèe ni wò, ka ndi'i naa annù Nwî yii mə a ku'unè nyon a ndi'i aà.

² Nì ka ndi'i itə bîlii bii mə bi tswe a titiì bù aa tâ bo tsuu mîlù'ù i kî no i baanø, ñghirè ni mə tâ bè ka bɔ'ctø nî waa, ñka ntsyøsø nî waa, ñkî ñkaa

ntswa nî ɿbiinû waa; tâ àbïintiì yaa nî àkòñjènè yaa bo bì à àtàñjøntiì yaa tâ àtinsø.

³ Nì kì ntswe nî ndì'itø bìlìì bì bângyeé buu më tâ àkòrø nì zì yaa tâ bë tsî'i tsö yì bângyeè bii më ïnnù jyaa i tsinø bo kìì mìba'atø nîwaa aà. Tâ bo tsuu bê a njìm i kì ghàà, i tsuu ɿbù'ù a mbo mìlù'ù i kìì bë. Tâ bo ka ndì'i nî ànnù yii më a ku'unø aà.

⁴ Bo bë kì dì'ì nî ànnù yii më a ku'unø aa boŋ bo aa kì mìrìsø nì bângyeè bii më bo burø ka kì kuu nì a mûm nìyɔ'ɔ kùù aa më tâ bì ka kɔŋ biloò byaa nì bɔ̀ byaa,

⁵ ñka ntsyøsø nî waa, kaa wa'à tsùùrø, ñghirø nî ïnnù jìi më màngye nìyɔ'ɔ à tswe nì ñka ñghirø a nda aà, ñghirø nî ïnnnù jì sigìnè, nyu'unø nì biloò byaa, tă tâ bë tsuu afirø nìghàà nì Nwì ló kì fa.

⁶ A ñgìñ ñgìñ, nì kì ntswe nî ñka ndì'iø nî bɔ̀ ñgwa'a buu më tâ bì ka nisyøsø nî waa.

⁷ A nì ïnnù tsìm, ò tswe nì mbø àlènsø yì sigìnè a nì mìghìrìñè mì ïnnù mô. Ñka naŋsø ndì'i nî ànnù Nwì yii më a ku'unø aa a ajàñ më mbø bë bɔ'ɔtè aà.

⁸ Ta nìghàà nìi më nì fè'e a tsü wò aa tâ nì bë nì sigìnè, nìi më mbø ñù wa'à ñkà ñligítø, tă tâ ìtu ñgàñkìbàâ ji'inè i dìrø ajàñ yii më kaa mbø bì wa'à nî ànnù yì bì a nswoŋ a ñgaa bì'inè tswê.

⁹ A ku'unø më tâ ɿbù'ù i ka nyu'unè bîtaà byaa, ñka mfa'a nì a mbo bo nì mânji yii më bo ka kì dorítø nì ïnnnù tsìm aà. Tâ bo tsuu mìghàà a mbo kì kwí'itø, i tsa'a nì waa.

¹⁰ Ntsuu nî waa kìì yèrø. Tâ bo ka mbaŋø

ndì'ì ni mə bo nî ìbù'ù jî sigìnè, ñghirə nî ìnnù tsim nî ñtiì waa tsim, ma mùu ajàŋ, ñghirə ni mə tâ bè yə mə ànnù Nwî Ngànyweensə yî'inè, ya mə bî'inè dì'ì aa a naŋsə mbòŋè.

¹¹ Nloŋ mə Nwî à fi'isè mē ìbòŋ yi fàa mbi aa mə yu yweensə bê bì tsim ghu.

¹² Êbòŋ ma ghû i mìrìsè nî yi'inè mə tâ bî'inè ka ntuu ìnnù jii kaa sì jî Nwî bə aa, bo bì ìnnù jî bi jii mə mbi yè'ètè aa, ɳka ntsyesə mə tâ àkòrè nizi yi'inè a mûm mbi yù tâ à tsinə, mbə yî Nwî.

¹³ Mbε nî mbɔɔnə ya yîi mə bî'inè yu'utə, a ajàŋ yîi mə Nwî yî'inè yî ìjwè ni Ngànyeeensə yî'inè Yesu Kristo à ka yî zî a mum nigha'à ni àa.

¹⁴ Kristo à le mfa ibiinû yi a atu bî'inè mə yu tsu'u atû yî'inè a mum ɳgɔŋ ìnnù jî bì tsim, ta ghirə tâ bî'inè laa ɳku'unə ni bè bi, bîi mə bî yè'ètə a ɳka ñghirə ìnnù jî sigìnè.

¹⁵ Ka ndì'ì nî ìnnù majû a mbo bə ɳka ndi'itə ɳkii ɳwenə nî waa nî àdà'a tsim yîi mə Kristo à fa a mbo wò aa. Tsuu bii tâ ɳù nibò yî tsù tâ à ka ntsa'a nòô.

3

Akòrə nizi bɔɔ bi Kristo

¹ Wa'atə a mbo bo biisim mə tâ bo ka nyu'unə bisa'a bì ala'a bo bì bìtâ bì ala'â. Beε bo ka nyu'unə nî waa bì kâ ñdoritə a ɳka ñghirə ìnnù jii mə i ku'unə aa bìnòò bìtsimè.

² Tâ bì tsuu ìnnù jî bì a ɳgaa ɳù tsù i kì swoŋə. ɳka ɳkhé nî àyòŋè, mbaŋnə ɳka mbɔnə, ɳkii nsajnə a mbo bè bìtsim.

3 Nloŋ mə ts'i' b'i'inè, à le mbə a mbii aa, b'i'inè bə ïjìntə bə, ntii nî àtû, mfanə mânji, mbə ibù'u a mbô m̄buu ìnnu j̄i ghà'atə j̄ii mə njyānū y'i'inè i yè'etə nkii nkɔŋə aà. B'i'inè le tswe ni àbi'inti, bo bì àghè'ènè; bè baa nî yi'inè, b'i'inè kiì m̄baa nî waa.

4 La nòò wa mə ibòŋ bo bì àkòŋnè Nwîŋgòŋ Ngàŋywèënsə yi'inè i leè m̄fe'e aa,

5 à le nyweensə yi'inè. Kaa à le ñwa'à yi'inè yweensə aa nloŋ ìnnu j̄i tsinè j̄i tsu j̄ii mə b'i'inè le ghîrə aa bə. A le nyweensə yi'inè nloŋ aa bə nk̄o m̄lìŋnè yî, ns'i'i yi'inè, nk̄watə njwe yi'inè, m̄fa ntswénti yî m̄fii a mbo b'i'inè n̄tsya aa a nj̄im Azwî yî Làà

6 yîi à le nswî' i a nu b'i'inè a naŋsè ñgha'a n̄tsya a nj̄im Yesu Kristo, Ngàŋywèënsə yi'inè aà.

7 A le ñghîrə ma mùu jàŋ aa tâ tsyă a nj̄im ibōŋ yi ñghîrə tâ ìnnu j̄i inè tsinə ghu nsi mi'i, tâ b'i'inè tigə bijibindâ bi i yî tigə tswe nî n̄twénti yîi mə i lwî'i nîŋkoŋ, ya yîi mə b'i'inè be aà.

8 Nîghàà ma nû ni swoŋe aa ts'i' ànnu nîŋkoŋè.

Mə lòò mə tâ nî kwee fîmfaa a nî ìnnu ma jû tâ tâ bè bii mə bì niŋ mînti myaa a nu Nwî aa tâ bì fa miňbì mî nû myaa a ñka ñghîrə ìnnu j̄i siginè. Ìnnu ma jû i ku'unə ñki mbøŋ a mbo bè bîtsim.

9 Lâ ka n̄tsyesə ghô n̄tsuu i ki kuu a nî ìnnu nswùŋnè j̄ii mə mbə wa'â ghuu kwetə bə aà, bo bì nî annu a ñka nsəŋ miwaa mi ñgwè'e bə, n̄tsuu ki tonə, n̄tsuu ki yòŋè n̄loŋ ìnnu nôŋsə, n̄loŋ mə kaa ma yû a nî annu danè danè kaa a si ñû tsù kwetə.

10 Mbə ñù a tswe a titii bù mə a zĩ nî ñyàtə, nì wa'asə yi a ñgaa yî mìfùùrè kè ji baa, a tuu yu'utə, nì tsùù nî ànnù bu bo bǔ tswe.

11 Nì zi mə àjànjè ñû ma yû à fànè mē, ñki mbə ñû yî mìbî; à nìŋ mə isa'a a nu yumbɔŋè.

Idi'itè Paul ji nlwî'inqm

12 Beε mè too Artemas kĕ Tychicus a mbo wò ò wâŋsè nzi ntsi'i gha a Nicopolis, nlonj mə mè kă'a mə mè ka tswe ghu a noò mìfə'è.

13 Yə mə mə ò kwètə Zenas yîi mə à ni ñgaŋnìntə mìsa'a aa bo Apollos tâ bo gheε wa nighaa; ñyə mə bo tswe nì ñjoò tsim jii mə bo lòò aà.

14 Yə mə bĕ bî'inè yəgə a ñka mfa ɿbiinû waa a ñghîrə ñnnù jî sigìnè tă ki kwetə b  nî ñjoo jii mə bo lòò aa, a ka kù'ùnè mə tâ bo tsuu noò w à kî bwesə a dàŋè dàŋè.

15 B  b tsim b i m  bi tswe b ibo aa, bi too àts 'at  a mbo w . Ts 'at  b  b i bi k n  y 'i aa nlonj m  b 'i k  mbii Kristo a . T  ɿb n Nw   lwi'i a mbo b  bitsim .

Bafut

**Bafut: Ntoò Kristo yî Nsigìnè: mìkàà yî mfiì New
Testament**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bafut

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source
files dated 26 Apr 2025

5d039b4a-c9a1-50b1-8a61-176cf48aa271